

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет
Інженерний навчально-науковий інститут

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«Інноваційний розвиток сучасної економіки:
нові підходи та актуальні дослідження»**

20-21 квітня 2021 року

м. Запоріжжя

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет
Інженерний навчально-науковий інститут

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«Інноваційний розвиток сучасної економіки:
нові підходи та актуальні дослідження»**

20-21 квітня 2021 року

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток сучасної економіки: нові підходи та актуальні дослідження». Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 290с.

Захаркевич Н.П.	
Формування кадрового ядра закладу охорони здоров'я.	55
Корюгін А.В.	
Особливості управління сталим розвитком підприємства.	59
Сергієнко Т.І.	
Теоретико-концептуальні виміри сучасної парадигми менеджменту.	61
Шарапова Т.А.	
Розробка моделі дистанційної освіти як чинник сталого розвитку освітянського процесу: проблеми, загрози, можливості, тенденції.	64
Нікітенко В.О.	
Концепція активізації розвитку туристичного менеджменту в умовах COVID-19.	67
Фурсін О.О.	
Комунікаційний менеджмент як система соціальної взаємодії та «буття людини в комунікації».	70
Грамашович Ю.В.	
Особливості системи адаптації персоналу підприємства	73
Бугайчук О.В.	
Технологічна стратегія промислового підприємства як чинник підвищення конкурентних переваг.	77
Стародубець В.С.	
Трансформація зайнятості та безробіття в умовах цифровізації сервісної економіки.	80
Диса К.П., Захаркевич Н. П.	
Гендерні особливості лідерства.	83
Ігнат А.В., Захаркевич Н.П.	
Оцінювання ефективності публічного адміністрування.	85
Рябов М.О., Захаркевич Н.П.	
Забезпечення ефективності менеджменту на підприємстві.	88
Семенюк Р.М., Корюгін А.В.	
Удосконалення системи комунікацій в організації.	91
Шамара О.О., Захаркевич Н.П.	
Аутсорсинг та його застосування в публічному управлінні.	93
<i>Секція 3. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит</i>	
Плаксієнко В.Я.	
Ще раз до балансового узагальнення.	96
Левченко З.М., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є.	
Організація обліку благодійної та гуманітарної допомоги у неприбуткових організаціях.	98
Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б.	
Інформаційна база процедури «податковий due diligence».	102
Грибовська Ю.М.	
Еквіваленти грошових коштів: визнання, класифікація та облік.	105
Подмешальська Ю.В.	
Особливості обліку запасів відповідно до МСФЗ.	110

Левченко З.М.,

к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету, м. Полтава

Тютюнник С.В.,

к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету, м. Полтава

Дугар Т.Є.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету, м. Полтава

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ БЛАГОДІЙНОЇ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ У НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Складна економічна ситуація в Україні, зумовлена панічними настроями у зв'язку з поширенням COVID 19, нестабільністю в зоні проведення операцій об'єднаних сил на Донбасі, та економічною кризою. На цьому тлі, у суспільстві виникла потреба у організації благодійницької діяльності та подолання гуманітарних загострень. В окремих випадках благодійництво та гуманітарна допомога спричинюють порушення цивілізаційних норм і сприяють зловживанням з отриманням та розподілом цих коштів і матеріальних ресурсів з метою отримання неправомірної вигоди для окремих відповідальних осіб. Оскільки в більшості випадків розподіл благодійної і гуманітарної допомоги набувачам здійснюється через неприбуткові організації, питання бухгалтерського супроводження цих операцій набуває актуального звучання і потребують вирішення.

Благодійна та гуманітарна допомоги, маючи в своїй основі надання певних благ неприбутковим організаціям, мають як спільні, так і відмінні риси. Це повинно знайти своє відображення в організації бухгалтерського обліку таких надходжень, які можуть бути здійснені як благодійна або гуманітарна допомога.

В діяльності неприбуткових організацій можливі надходження грошових коштів та матеріальних ресурсів від фізичних і юридичних осіб без вимог про напрями їх використання і без визначення конкретних умов їх витрачання. Ці надходження можуть використовуватися на фінансування будь-яких заходів або програм, які проводяться неприбутковою організацією відповідно до її статуту. Ці кошти не вважаються цільовим фінансуванням або цільовими надходженнями, якщо відсутні конкретні вимоги або умови відносно їх використання.

Згідно Закону України «Про благодійництво та благодійні організації» благодійництво – це добровільна безкорислива пожертва фізичних та юридичних осіб у поданні набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної допомоги і є одним із джерел формування коштів і майна неприбуткових організацій [1].

До основних форм благодійної допомоги належать:

- меценатство;
- спонсорство;
- волонтерство.

Меценатство – це добровільна безкорислива матеріальна, організаційна, фінансова, та ін. підтримка фізичними особами набувачів благодійної допомоги. Меценатська діяльність – благодійна діяльність у сферах освіти, культури та мистецтва, охорони культурної спадщини, науки і наукових досліджень.

Спонсорство – добровільна матеріальна, фінансова, організаційна та ін. підтримка фізичними та юридичними особами набувачів благодійної допомоги з метою популяризації виключно свого імені (найменування), свого знака для товарів і послуг.

Волонтерство – форма благодійності, що здійснюється добровільно, безкорисливо та усвідомлено фізичними особами, що виражається через особисте надання робіт та послуг та ґрунтується на принципах законності, гуманності, гласності, рівності та здійснюється для досягнення суспільно-значимих цілей.

Благодійні внески можуть надаватися у грошовій формі для потреб фінансування отримувачів за напрямами видатків, визначеними благодійником, а також як товари, роботи, послуги з дотриманням вимог Закону України «Про благодійництво та благодійні організації»[1]. Якщо напрями використання благодійної допомоги благодійником не визначені, то частина коштів, отриманих як благодійні (добровільні) внески і пожертви від юридичних та фізичних осіб, неприбуткова організація може спрямовуватися на виплату заробітної плати та фінансування інших господарських видатків, що стосуються її основного виду діяльності [2].

Благодійні внески обліковуються на окремих банківських рахунках як кошти для господарської та благодійної діяльності як в національній, так і в іноземній валютах. Одночасно визнається дохід від іншої операційної діяльності. Облік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, ведеться згідно з діючим законодавством про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні.

Матеріальні цінності, отримані безоплатно у вигляді безповоротної допомоги чи дарунка:

- приймає комісія, створена за наказом керівника неприбуткової організації, до складу якої обов'язково включають представника бухгалтерії;
- комісія оцінює їх (за відсутності документів, підтверджуючих вартість), складає акт оцінки, фіксує кількість матеріальних цінностей, їхню вартість за ринковими цінами на аналогічні види;

– комісія оформляє у двох примірниках Акт приймання-передачі основних засобів, указує процент зносу й зазначає в ньому присвоєний інвентарний номер. Акт затверджує керівник неприбуткової організації. У разі надходження запасів, комісія заповнює акт в довільній формі;

– благодійність у вигляді робіт та послуг надається благодійником при наявності сертифікату або ліцензії, у випадках, визначених законодавством.

Гуманітарна допомога – це цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається вітчизняними або іноземними донорами із гуманітарних мотивів отримувачам такої допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку із соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема, внаслідок стихійного лиха, епідемій, епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту в разі збройної агресії або збройного конфлікту [3].

Гуманітарна допомога – це особлива категорія цільових надходжень. Бухгалтерський облік гуманітарної допомоги ведеться згідно зі спеціальним Порядком, затвердженим Наказом Міністерства фінансів України [4]. Дія цього Порядку поширюються на всіх юридичних осіб незалежно від видів діяльності і форм власності (окрім бюджетних установ), які отримали гуманітарну допомогу і яким вона необхідна і безпосередньо надана (тобто і одержувачі і набувачі).

Передача отримувачами коштів і предметів гуманітарної допомоги здійснюється за довіреністю набувачів або документами, що засвідчують фізичну особу набувача, і оформлюється відповідними видатковими документами (ордерами, накладними, дорученнями та тощо).

Розподіл отримувачами гуманітарної допомоги, отриманої від гуманітарних організацій, набувачам гуманітарної допомоги (фізичним особам) підтверджується документом, який має такі реквізити:

– найменування отримувача гуманітарної допомоги, код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України, реєстраційний номер у Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги;

– загальна вартість активів або сума грошових коштів, яка розподіляється набувачам гуманітарної допомоги (фізичним особам);

– прізвище, ім'я, по батькові, посада, підпис особи, яка відповідальна за розподіл гуманітарної допомоги;

– прізвище, ім'я, по батькові, підпис набувача гуманітарної допомоги (фізичної особи).

Одержану гуманітарну допомогу у вигляді грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей отримувач відображає за дебетом рахунків обліку грошових коштів, товарів, запасів та іншого майна в кореспонденції з рахунком

48 «Цільове фінансування і цільові надходження». Таким самим записом отримана гуманітарна допомога у вигляді грошових коштів і товарно-матеріальних цінностей відображається і набувачами (юридичними особами).

Передача набувачу гуманітарної допомоги у вигляді грошових коштів і товарно-матеріальних цінностей відображається за дебетом рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» у кореспонденції з рахунками обліку грошових коштів, товарів, запасів та іншого майна. Таким чином гуманітарна допомога проходить транзитом за рахунками бухгалтерського обліку у неприбуткових організаціях – отримувачів в разі її передачі набувачам без визнання доходів.

Вартість гуманітарної допомоги, одержаної у вигляді виконання робіт, надання послуг, набувачі відображають за дебетом рахунку 23 «Виробництво» у кореспонденції з рахунком 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» з одночасним відображенням цих витрат за кредитом рахунку 74 «Інші доходи», субрахунок 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» і дебетом рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження».

Грошові кошти і товарно-матеріальні цінності, використані на забезпечення статутної діяльності набувача, відображаються набувачами за кредитом рахунків обліку грошових коштів і товарно-матеріальних цінностей у кореспонденції з рахунком 23 «Виробництво». Одночасно така сума відображається за дебетом рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження», і кредитом рахунку 74 «Інші доходи», субрахунок 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів».

Організація бухгалтерського обліку благодійної та гуманітарної допомоги у відповідності з вимогами законодавчих актів та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» в частині документування операцій з одержання та використання благодійної допомоги, розподілу та передачі гуманітарної допомоги набувачам, правильного, повного та своєчасного відображення цих операцій в обліку та звітності сприятиме налагодженню співпраці благодійників та держави з питань обліку, звітності і оподаткування.

Література

1. Про благодійництво та благодійні організації: Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text> (дата звернення 13.04.2021 р.)

2. Порядок отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серп. 2000 р. № 1222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1222-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення 13.04.2021 р.)

3. Про гуманітарну допомогу: Закон України від 22 жовт. 1999 р. № 1192-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14#Text> (дата звернення 13.04.2021 р.)

4. Порядок бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги: Наказ Міністерства фінансів України від 14 груд.1999 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0915-99#Text> (дата звернення 13.04.2021 р.)

Лега О. В.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава

Яловега Л. В.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава

Прийдак Т. Б.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава

ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ПРОЦЕДУРИ «ПОДАТКОВИЙ DUE DILIGENCE»

Значну частину у системі ризиків підприємницької діяльності посідають податкові, які можуть і зменшити прибуток, збільшивши збитки, і зменшити прибутковість підприємства тощо [1]. Крім того, суб'єкти підприємницької діяльності (як фізичні, так і юридичні особи) можуть зазнати фінансових втрат у вигляді донарахування йому податків і зборів, пені, штрафів за результатами податкової перевірки. Контроль за податковими ризиками можна здійснювати через дослідження, прогнозування та оптимізацію.

У сучасних умовах актуальним є проведення податкового Due Diligence – аналізу усіх податкових аспектів бізнесу – поточне податкове навантаження, основні податкові нарахування за рахунками та взаємовідносини з податковими органами.

Дослівно «Due Diligence» перекладається як «належна добросовісність». На думку практиків, послуга Due Diligence необхідна, перш за все, при плануванні інвестування в новий бізнес, придбанні об'єктів комерційного майна, отримання зацікавленою стороною інформації щодо достовірності та правильності відомостей, викладених в супровідних документах до здійснюваних операцій, для оцінки платоспроможності і реального фінансового становища об'єкта покупки, партнерів та інших контрагентів [2].

Для переважної більшості підприємств, які не є великими платниками